
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Aika 17.09.2025 klo 15:00 -

Paikka Gradia Viitaniemi, Valtuustosali

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Lahtinen Merja	puheenjohtaja
	Kautto-Koukka Leena	varapuheenjohtaja
	Heinonen Lila	jäsen
	Hyötyläinen Juha	jäsen
	Kankainen Markku	jäsen
	Liukkonen Ari-Pekka	jäsen
	Lohi Santeri	jäsen
	Mattila Samuli	jäsen
	Patronen Ulla	jäsen
	Pippuri Linda	jäsen
	Räihä Petri	jäsen
	Saraste Karoliina	jäsen
	Viiru Mervi	jäsen
Muu	Aula Maria Kaisa	aluehallituksen puheenjohtaja
	Hyöky Elma	aluehallituksen edustaja
	Tollet Jan	hyvinvointialuejohtaja
	Kallimo Kati	sosiaali- ja terveystalveluiden toimialajohtaja, esittelijä
	Laiho Jenni	hallintopalvelupäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
	Hilpinen Tiina	hallintosihteeri
	Tollet Jan	hyvinvointialuejohtaja
	Frantsila Titta	vastuualuejohtaja
	Kalilainen Päivi	vastuualuejohtaja
	Koivisto Tuija	vastuualuejohtaja
	Ahoniemi Mirja	palvelujohtaja
	Virtanen Jarna	järjestämis­päällikkö
	Pihl Anu	strategiajohtaja
	Lundgrén-Laine Heljä	johtajaylihoitaja
	Paahto Marena	sosiaali­huollon johtaja
	Kinnunen Kati	johtajayli­lääkäri

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
14	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
15	Työjärjestyksen hyväksyminen	4
16	Pöytäkirjan tarkastus	5
17	Valtuustoaloite selvitystyön käynnistäminen sairaala Novan päivystyksen lapsiystävällisyyden parantamiseksi	6
18	Valtuustoaloite nenästä otettavan infektio-testin käytön lopettamiseksi	10
19	Järjestöavustusohjeen päivittäminen	12
20	Hyvinvointialueen osallistuminen Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskuskuksen (STEA) jatkoavustusten hakuun vuodelle 2026	15
21	Keski-Suomen hyvinvointialueen 1-6/2025 -puolivuosisikatsaus	18
22	Avoterveydenhuollon tilannekatsaus; omalääkärimalli, ammatinharjoittajamalli ja yli 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilu	28
23	Jämsäläisten terveyskeskus-, päivystys ja erikoissairaanhoidon palvelut 1.9.2025 alkaen	29
24	Ilmoitusasiat	31

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

14

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 150 ja 151 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan jäsenille 11.09.2025.

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

15

Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

16

Pöytäkirjan tarkastus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 169 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Toimielin valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi läsnä olevaa jäsentä tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 23.09.2025 mennessä.

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Markku Kankainen ja Ari-Pekka Liukkonen sekä heidän varalleen Santeri Lohi ja Samuli Mattila.

Päätös

Aluehallitus § 297 27.11.2024
Hyvinvoinnin ja terveyden 17.09.2025
lautakunta

17

Valtuustoaloite selvitystyön käynnistäminen sairaala Novan päivystyksen lapsiystävällisyyden parantamiseksi

Aluehallitus 27.11.2024 § 297

Valmistelija hallintopalvelupäällikkö Ella Kauppinen, p. 040 352 1966

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuuston 12.11.2024 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite selvitystyön käynnistämisestä sairaala Novan päivystyksen lapsiystävällisyyden parantamiseksi (Keskustan aluevaltuustoryhmä ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö 142 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen asiakaspalvelupäällikkö Raija Harju-Kivisen, vastuualuejohtaja Juha Palonevan ja toimialajohtaja Kati Kallimon valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
2668/00.05.01/2024

Valmistelija Sosiaali- ja terveystieteiden toimialajohtaja Kati Kallimo p. 050 442 2302
sote-toimialan asiakaspalvelupäällikkö Raija Harju-Kivinen p. 040 064 7666
päivystyksen palvelujohtaja Afra Prokki p. 050 530 2943
lastentautien ylilääkäri Ole Andersen p. 050 316 1156

Aluehallitus
Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

§ 297

27.11.2024
17.09.2025

aikuisten sosiaalipalveluista palvelujohtaja Ulla Kuittu p. 050 353 8310
sosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelupäällikkö Elina Huttunen p. 040 481 3320

Selostus asiasta

Yleistä

Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue:

1. sitoutuu noudattamaan World Health Organization (WHO) lasten oikeuksien sopimusta ja "Lasten oikeudet sairaalassa" -asiakirjan toimenpiteitä.
2. selvittää erillisten odotustilojen järjestämisen lapsille ja nuorille sekä sosiaalihuollon aseman vahvistamisen osana päivystyksen toimintaa.
3. käynnistää selvitystyön lasten ja nuorten aseman parantamiseksi ja kokonaisvaltaisen, moniammatillisen hoidon kehittämiseksi sairaala Novan päivystyksessä.

Vastauksessa valtuustoaloitteeseen on huomioitu lasten oikeuksien yleissopimus sekä terveyteen ja terveydenhuoltoon erityisesti liittyvät yleiskommentit sekä WHO:n Lasten oikeudet sairaalassa -asiakirja.

Vastaus valtuustoaloitteeseen kokonaisuudessaan on kuvattu liitteessä 1. Lasten oikeudet sairaalassa asiakirjan tarkistuslistan mukainen arviointi on tehty lasten päivystyksen ja yleispäivystyksen toimesta helmikuussa 2025.

Vastaus aloitteen kohtaan 1; lasten oikeuksien yleissopimuksen ja lasten oikeudet sairaalassa asiakirjan noudattaminen

Keski-Suomen hyvinvointialue on sitoutunut noudattamaan lasten oikeuksien yleissopimusta ja lasten oikeudet sairaalassa –asiakirjan laatukriteereitä. Päivystyksen lapsiystävällisyys toteutuu tällä hetkellä hyvin, mutta myös kehittämiskohteita on tunnistettu: viestintä lasten oikeuksista, potilaiden yksityisyys ja yhteistyön tiivistäminen sosiaalihuollon palveluiden kanssa.

Vastaus aloitteen kohtaan 2; odotustilat ja yhteistyö sosiaalihuollon kanssa

Sairaala Novaan on rakennettu päivystyspoliklinikalle erilliset odotus- ja hoitotilat lapsille sekä heidän perheilleen. Yleensä tila riittää yhteispäivystykseen saapuneille lapsille, mutta esimerkiksi infektiokausina tila voi käydä ahtaaksi. Sairaala Novan päivystysalueella työskentelee virka-aikana terveydenhuollon sosiaalityöntekijä, joka tekee tiivistä moniammatillista yhteistyötä terveydenhuollon päivystyksen henkilöstön sekä hyvinvointialueen perheiden palveluiden kanssa. Sosiaalipalveluiden kiireellisuuden arvioimiseksi on kehitetty liikennevalomalli, joka on käytössä päivystyksen terveydenhuollon ammattilaisilla. Novan valmistuttua sosiaali- ja kriisipäivystys sijaitsi päivystysalueella. Yhden huoneen tila oli riittämätön sosiaali- ja kriisipäivystyksen asiakastyöhön. Novan tilat eivät ole mahdollistaneet sosiaali- ja kriisipäivystyksen 18 työntekijälle ja

Aluehallitus
Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

§ 297

27.11.2024
17.09.2025

toiminnalle enempää huoneita. Nykytilanteessa Keski-Suomen sosiaali- ja kriisipäivystys sijaitsee Novan päivystyksen välittömässä läheisyydessä osoitteessa Hoitajatie 4.

Vastaus aloitteen kohtaan 3; selvitystyön käynnistäminen

Lasten oikeudet sairaalassa asiakirjan tarkistuslistan mukainen arviointi on tehty lasten päivystyksen ja yleispäivystyksen toimesta helmikuussa 2025. Olemme käynnistäneet hyvinvointialueen toiminnallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman valmistelun. Suunnitelma edistää kaikkien asiakas- ja potilasryhmien yhdenvertaista kohtelua ja ehkäisee syrjintää palveluissa. Suunnitelmaan sisällytetään myös lasten oikeuksien toteutumisen näkökulma sosiaali- ja terveystyöpalveluissa. Suunnitelma valmistuu vuoden 2026 aikana. Suunnitelmatyön lisäksi kartoitetaan päivystyksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat lapsiystävälliset tilat kiireellisille sosiaalihuollon palveluille. Jatkotoimenpiteenä on myös päivystyksen henkilökunnan koulutuksen päivittäminen sosiaalihuollon triage-lomakkeen hyödyntämisestä. Tästä vastaa terveystyö sosiaalityö yhdessä sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa.

Erillistä selvitystyötä ei esitetä käynnistettäväksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystyöpalvelut Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää vastauksen valtuustoaloitteeseen edelleen aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Valtuustoaloite 12.11.2024 / Selvitystyön käynnistäminen sairaala
- Liite 2 Novan päivystyksen lapsiystävällisyyden parantamiseksi
- Liite 3 Liite 1_Vastaus valtuustoaloitteeseen_päivystyksen lapsiystävällisyys
- Liite 4 LIITE 1.1 Children's rights in hospital_WHO
- Liite 5 LIITE 1.2 Lasten oikeudet sairaalassa tarkistuslista 2_2025
- Liite 5 LIITE 1.3 Sosiaalihuollon asema päivystystoiminnassa

Aluehallitus
Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

§ 297

27.11.2024
17.09.2025

Liite 6 LIITE 1.4 Päivystysten tilat

Liite 7 LIITE 1.5 Terveys ja lapsen oikeudet_referaatti 10.1.2024

Aluehallitus § 121 08.04.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden 17.09.2025
lautakunta

18

Valtuustoaloite nenästä otettavan infektio-testin käytön lopettamiseksi

Aluehallitus 08.04.2025 § 121

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta p. 040 506 5610

Selostus asiasta Aluevaltuuston 18.3.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite nenästä otettavan infektio-testin käytön lopettamiseksi (Vapauden liiton valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö § 142

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen johtajaylilääkäri Heikki Miettisen ja infektioylilääkäri Jaana Leppäaho-Lakan valmisteltavaksi sekä 1.6.2025 toimintansa aloittavan hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
586/00.05.01/2025

Valmistelija johtajaylilääkäri Heikki Miettinen p. 050 432 4642
infektioylilääkäri, hyvinvointialueen yhteensovittava tartuntatautilääkäri
Jaana Leppäaho-Lakka p. 050 309 7578

Selostus asiasta Aluevaltuutetut Lasse Paananen ja Tapio Puolimatka ovat tehneet valtuustoaloitteen nenän kautta otettavien infektio-testien käytön lopettamiseksi.

Aluehallitus
Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

§ 121

08.04.2025
17.09.2025

Valtuustoaloitteessa esitetään seuraavia toimia:

1. Nenän kautta otettavien infektiotestien kokonaiskustannusten selvittämistä Keski-Suomen hyvinvointialueella
2. Nenän kautta otettavien infektiotestien käytön arviointia ja lopettamista

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen on kokonaisuudessaan liitteenä.

Yhteenvetona todetaan, että nenän kautta otettavien infektionäytteiden käyttö perustuu kansalliseen ohjeistukseen ja on käytössä koko maassamme. Näytteiden otto aiheuttaa kiistämättä kustannuksia hyvinvointialueelle, mutta niiden ottamisella pystytään suojaamaan haavoittuvimmassa asemassa olevia potilaita ja toisaalta ehkäisemään myös laajoja sairaalan sisäisiä potilaiden ja myös henkilökunnan epidemioita, joiden aiheuttamat kustannukset todennäköisesti ylittävät moninkertaisesti näytteiden oton kustannukset. Tällä perusteella nenän kautta otettavien infektiotestien käytön lopettamista Keski-Suomen hyvinvointialueella ei voida pitää perusteltuna.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystoimen Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää vastauksen valtuustoaloitteeseen edelleen aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.

Päätös

Liitteet

- Liite 8 Valtuustoaloite 18.3.2025 / Nenästä otettavan infektiotestin käytön lopettaminen
- Liite 9 Vastaus valtuustoaloitteeseen, Nenästä otettavan infektiotestin käytön lopettaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

19

Järjestöavustusohjeen päivittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
1400/02.01.01.00/2025

Valmistelija

palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
järjestökoordinaattori Arto Lampila, p. 050 312 5271

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuusto on kokouksissaan 29.11.2022 § 122 sekä 5.12.2023 § 99 hyväksynyt järjestöyhteistyön perusteet osana Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman päivitystä. Järjestöyhteistyön periaatteiden liitteenä on hyväksytty avustusohje, jota on nyt tarpeen päivittää.

Nykyinen avustusohje linjaa, että järjestöille myönnettävien avustusten tavoitteena on Keski-Suomen hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

Avustusten tulee kohdentua toimintaan, joka

- kuuluu hyvinvointialueen toimintakentälle
- tukee hyvinvointialueen strategian, talousarvion toiminnallisten tavoitteiden tai hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamista
- tukee, täydentää ja tekee yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden tai pelastustalveluiden kanssa
- voi olla paikallista, seudullista tai koko hyvinvointialueen alueella tapahtuvaa.

Nykyisen avustusohjeen mukaan avustusmuodot ovat toiminta-avustuksia, kumppanuussopimuksia tai hankeavustuksia.

Tarve avustusohjeen päivittämiselle on tullut hallintosäännön muutosten myötä (aluevaltuusto 18.3.2025 § 17). Hallintosäännön § 18 mukaan hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää järjestöjen toiminta-avustusten myöntämisestä talousarviossa päätetyn avustussumman ja aluehallituksen hyväksymien avustusohjeiden mukaisesti sekä hyväksyy vuosittain raportin avustusten käytöstä.

Avustusohjeen päivittämistä on käsitelty järjestö- ja seurakuntafoorumissa 28.8.2025 ja kuntien järjestöyhdyshenkilöiden verkostossa 5.9.2025. Järjestöillä ja seurakunnilla ollut mahdollisuus kommentoida esitystä sähköisen alustan kautta. Järjestötoimijat kiinnittivät kommentissaan erityisesti huomiota seuraaviin asioihin:

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

- Järjestöavustusten vuosikellon toivotaan muutoksia siten, että haku toteutettaisiin loka-marraskuussa ja päätökset tehtäisiin joulukuussa.
- Kritiikkiä tuli erityisesti ehdotetuista tarkennuksista hyväksyttäviin kustannuksiin. Avustusohjeen valmistelussa on tarkasteltu kriittisesti avustusten kohdistumista tila- ja tarjoilukustannuksiin.

Kuntien järjestöyhdyshenkilöiden verkostossa keskusteltiin erityisesti järjestöille tarjottavista tiloista. Tunnistettu ongelma on että sekä kunnat että hyvinvointialue myöntävät avustusta toimintaan, josta osa kerätään tilavuokrina takaisin luoden ylimääräistä hallintoa. Toisaalta maksuttomien tilojenkaan tarjoaminen ei aina ole mahdollista tai se on toiminnallisesti hankalaa.

Ehdotus järjestöavustusohjeen päivittämiseksi

Avustusohjeessa pyritään selkiyttämään moninaiselta järjestökentältä tulevien hakemusten käsittelyä. Aikaisemmin samassa hakuprosessissa on käsitelty pienten vapaaehtoisjärjestöjen sekä hyvinvointialueen palvelurakenteeseen kytkeytyvien keskeisten kumppanien toimintaa.

Uudessa avustusohjeessa käsitellään omina kokonaisuuksinaan yhteisöllisyyttä edistävä paikallistoiminta, järjestöissä tapahtuvat kokeilut ja kehittämistyö sekä kiinteästi palvelurakenteeseen kytkeytyvä toiminta.

Avustusohjeessa selkiytetään avustusten arvioinnin periaatteita sekä hyväksyttäviä kustannuksia. Tavoitteena on avustusmäärärahojen vaikuttava käyttö alueen asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.

Järjestöavustusohjeen hyväksyy aluehallitus.

Talous

Järjestöavustukset on huomioitu hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualueen vuoden 2026 talousarviossa.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Erillinen liite

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Esittelijä	Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveyst Kallimo Kati
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää asiaa edelleen aluehallituksen jatkokäsittelyyn.
Päätös	
Liitteet	- Liite 10 Järjestöjen toiminta-avustusten 2026 vaikutusten arviointi - Liite 11 Luonnos päivitetty avustusohje - Liite 12 Järjestö ja seurakuntafoorumin muistio

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

20

Hyvinvointialueen osallistuminen Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) jatkoavustusten hakuun vuodelle 2026

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
1424/02.01.01.01/2025

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
järjestökoordinaattori Arto Lampila, p. 050 312 5271

Selostus asiasta

Yleistä

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) jatkoavustusten hakuaika vuodelle 2026 on 18.8.-30.9.2025. Haku on kohdistettu ainoastaan toimijoille, joille on myönnetty jatkoavustukseen mahdollistava avustus vuodelle 2024 tai 2025. STEA valmistelee avustushakemusten perusteella sosiaali- ja terveysministeriölle avustusehdotuksen, joka julkaistaan verkkosivulla www.stea.fi joulukuussa 2025. Sosiaali- ja terveysministeriö päättää avustuksista tammi-helmikuussa 2026.

Keski-Suomesta kahdeksan järjestöä, joille on myönnetty avustusta sekä STEA:lta että hyvinvointialueelta, hakevat myös vuodelle 2026 jatkorahoitusta. Nämä kaikki järjestöt saivat hyvinvointialueelta rahoitusosuuden vuoden 2025 avustushakemukseen ja hyvinvointialueen tuella on merkittävä vaikutus saada STEA rahoitusta myös vuodelle 2026.

Vuonna 2025 nämä kahdeksan järjestöä saivat hyvinvointialueelta 647 300 euroa (aluehallitus 27.11.2024 § 289). STEA:n avustus vuonna 2025 oli näille järjestöille yhteensä 1 028 000 euroa.

Strategian liittymäpinta

Hyvinvointialueen strategia korostaa sujuvaa ja saumatonta kumppanuutta. STEA:n jatkoavustusten piirissä olevilla järjestöillä on merkittävä rooli keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Järjestöjen toiminta kohdentuu erityisesti haavoittuvassa tilanteessa olevin ihmisten auttamiseen ja tukeen sairauksista toipuessa ja kuntoutuessa tai hädän ja kriisin yllättäessä.

STEA:n avustuksiin kohdistuu merkittäviä sopeutustoimia vuosien 2026-2027 aikana. Vuonna 2024 STEA myönsi 383 miljoonaa euroa avustuksia ja vuonna 2025 enää 303 miljoonaa euroa. Leikkaukset jatkuvat niin, että vuonna 2027 summa on noin 65 % 2024 tasosta.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Lainsäädäntötausta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7 §:n mukaan hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Valmistelijan yhteenveto

STEA jatkoavustusta hakevien järjestöjen avustukset muodostavat huomattavan osan hyvinvointialueen myöntämien järjestöavustusten kokonaissummasta (vuonna 2025 noin 69 % koko avustussummasta).

Järjestöt tarvitsevat syyskuun aikana päätöksen hyvinvointialueyhteistyön jatkumisesta, jotta he voivat jättää STEA:lle hakemuksen 30.9.2025 mennessä. Talousarvion valmistelutilanteesta johtuen tässä vaiheessa on tarkoituksenmukaista tehdä periaatteellinen päätös järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön ja taloudellisen tuen jatkamisesta. Tämä ennakoiva päätös yhteistyöstä ja taloudellisesta tuesta riittää STEA:lle.

Talous

Sisällytetty hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualueen talousarvioon vuodelle 2026

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi on järjestöavustusohjeen erillisenä liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää kohdentaa osan hyvinvointialueen järjestöavustuksista STEA- jatkoavustusta saaville järjestöille:

- MIELI Jyväskylän seudun mielenterveys ry/ Kriisikeskus Mobile,
- Psykiatrisen kuntoutuksen tuki ry,
- Jyväskylän A-kilta ry,
- Ääneseudun Ilona ry,
- Hankasalmen mielenterveysyhdistys Tuikku ry,

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

- Ystävätupa ry,
- Jyväskylän Suvanto ry ja
- Emppis ry.

Toiminta-avustuksen määrä tarkentuu myöhemmässä vaiheessa hyvinvointialueen talousarviovalmistelun yhteydessä. Hyvinvointialueen avustuksen ehtona on myönteinen rahoituspäätös STEA:lta. Hyvinvointialueen avustuksen määrässä huomioidaan muutokset järjestön STEA:lta saamassa avustuksessa.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

21

Keski-Suomen hyvinvointialueen 1-6/2025 -puolivuosikatsaus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
1361/02.00.02/2025

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 185 9985

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvion kokouksessaan 10.12.2024 ja aluehallitus sitä tarkentavan käyttösuunnitelman kokouksessaan 25.2.2024. Lisäksi aluevaltuusto hyväksyi kevään talousarviomuutokset kokouksessaan 6.5.2025. Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion mukaiset (ulkoiset) menot ovat noin 1,5 miljardia euroa. Talousarvio on 43 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2025 toiminnasta ja taloudesta raportoidaan aluehallitukselle ja aluevaltuustolle siten, että

- neljännesvuosikatsaukset käsitellään päätösasioina aluehallituksessa ja aluevaltuustossa
- talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan neljännesvuosikatsausten yhteydessä
- kuukausiraportit toimitetaan aluehallitukselle tiedoksi portaaliin kuukausittain

Lisäksi hyvinvointialueen johtoryhmässä seurataan talouden toteumaa ja ennustetta sekä tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden tasapainottamistoimenpiteiden etenemistä kuukausittain. Talouden seurantaa ja raportointia tehdään kuukausittain myös muilla organisaatiotasolla.

Neljännesvuosikatsauksia tehdään kolme kertaa vuodessa; tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun (puolivuosikatsaus) ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan.

Hyvinvointialueen tammi-kesäkuun 2025 puolivuosisikatsaus on esityslistan liitteenä.

Talous

Toisen vuosineljänneksen tulos on alijäämäinen ollen -42,4 miljoonaa euroa. Ulkoisten toimintatuottojen toteuma, 78,1 miljoonaa euroa on 44 %

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

talousarviosta ja 2,9 % edellisvuoden vastaavaa toteumaa suurempi (75,9 M€). Ulkoisten toimintakulujen kertymä on 739,6 miljoonaa euroa, mikä on 2,7 % edellisvuoden vastaavan ajankohdan toteumaa suurempi (720,3 M€). Hyvinvointialueen toisen vuosineljänneksen perusteella tilinpäätökseen ennustetaan 73 miljoonan euron alijäämää. Alijäämäennuste on suhteessa talousarvioon noin 30 miljoonaa euroa heikompi. Suurimmat erot talousarvioon syntyvät sosiaali- ja terveystalouden toimialan osalta.

Vuoden 2025 talousarvion sisältämällä talouden sopeuttamistoimilla tavoitellaan 52 miljoonan euron vaikutusta, joista kesäkuun loppuun mennessä on toteutunut 30,7 %, eli miljoonaa euroa. Toimenpiteiden vaikutuksista on ennusteen mukaan toteutumassa yhteensä noin 59 miljoonaa euroa. Siltä osin kuin on tunnistettu, että alkuperäiseen talousarvion sopeuttamissuunnitelmassa tavoiteltuja vaikutuksia ei täysimääräisesti saavuteta, on suunniteltu korvaavia toimenpiteitä.

Suunnitellut talouden sopeuttamisen toimenpiteet eivät riitä vuosina 2023 ja 2024 syntyneen kumulatiivisen alijäämän, 255 miljoonaa euroa kattamiseen. Kumulatiivisen alijäämän sekä vuoden 2025 talousarvion toteuttamiseen tarvitaan edelleen aktiivista sopeuttamista. Kumulatiivisen alijäämän kattamissuunnitelma on tarkentunut taloussuunnittelun yhteydessä. Aluehallituksen päätöksen mukaisesti kumulatiivinen alijäämä katetaan taloussuunnitelmakauden 2026-2030 loppuun mennessä. Mikäli talousarvio toteutuu ennusteen mukaisena, tulee taloussuunnitelmakausien sopeuttamistarve kasvamaan talousarvioylitystä vastaavasti. Valtiovarainministeriö on 17.6.2025 päättänyt arviointimenettelyn käynnistämisestä Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen toiminta

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Katsaus alkuvuoteen ja keskeiset muutokset: Vuoden ensimmäisellä puoliskolla on jatkettu hallinnon ja toiminnan uudistamista tulevaa valtuustokautta varten. Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus ovat linjanneet kehittämistyötä, ja uusi toimielinrakenne astuu voimaan kauden vaihtuessa. Hallinnon selkeyttäminen ja päätöksenteon tukeminen ovat keskiössä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Palvelurakenteen ja toiminnan kehittäminen: Valtion kanssa käydyin muutostukiprosessin painopisteet ovat edenneet: ikääntyneiden palveluissa siirrytään kevyempiin ratkaisuihin ja kotona asumisen tukeen, lastensuojelussa vahvistetaan ennaltaehkäisyä ja omaa tuotantoa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian laadinta ja palveluverkon toisen vaiheen työ on käynnistetty.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Talous: Kulukehityksen hallinta on ollut tiivistä, ja sopeutustoimilla pyritään estämään alijäämän kasvu ja turvaamaan talousarvion toteutuminen. Kesäkuun talouslukujen mukaan tilikauden ennakoitu alijäämä on –73 M€. Kulukehityksen hallinta on ollut tiivistä, ja sopeutustoimilla pyritään estämään alijäämän kasvu sekä turvaamaan talousarvion toteutuminen. Toimenpiteiden kohteena ovat erityisesti palvelurakenteen muutokset ja menojen hillintä koko loppuvuoden ajan.

Valtion ohjaus ja yhteistyö: Muutostukiprosessin päätteeksi valtiovarainministeriö käynnisti arviointimenettelyn. Tiivis vuorovaikutus ministeriöiden kanssa jatkuu, ja yhteinen tilannekuva ohjaa kehittämistä.

Näkymät loppuvuoteen: Painopisteinä ovat sopeutustavoitteiden 2025 toteuttaminen ja talousprosessin uudistaminen 2026 talousarvion myötä niin, että johtamiseen saadaan uudet työkalut ja vuositasen ennusteet saadaan kuukausitasolla ajantasaiseksi ja luotettavaksi.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan katsaus

Konsernipalveluiden tammi-kesäkuun toimintakatteen toteuma on 139,2 M€ ja se on 8,9 M€ matalampi kuin vastaavalle ajanjaksolle jaksettu talousarvio, joka ennakoi talouden toteutumista talousarviota paremmin. Toimintakulujen kasvu on myös onnistuttu pitämään negatiivisena, sillä alkuvuoden toimintakulut olivat 146,0 M€, kun ne viime vuoden vastaavana ajankohtana olivat 146,2 M€.

Kokonaisuutena konsernipalveluiden toimialan talouden ennustetaan toteutuvan 2,3 M€ talousarviota paremmin. Seuraavat palvelualueet ovat alittamassa talousarvion: tietohallinto 1,0 M€, tilapalvelut 0,5 M€, hallintopalvelut 0,5 M€ ja talous- ja hankintapalvelut 0,3 M€. Muilta osin talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Vuoden 2025 alusta alkaen on toimeenpantu talousarvioon sisältyneitä talouden sopeuttamistoimenpiteitä. Sopeuttamistoimenpiteillä tavoitellaan 5,3 M€ (kokonaisvaikutus 8,5 M€ vuosina 2025-2026) taloudellisia säästöjä tilivuoden 2025 aikana. Tammi-kesäkuun seurannan ja arvion perusteella sopeuttamistoimenpiteet ovat toteutumassa 100 %:sti. Tämän lisäksi alkuvuoden aikana on tehty uusia säästötoimenpiteitä mm. täyttölupamenettelyä tiukentamalla, hankintoja uudelleen arvioimalla ja rajaamalla työterveyshuollon sairaanhoitopalveluiden käyttöä määräaikaista vuoden 2025 loppuun.

Sopeutustoimenpiteillä on ollut merkittäviä henkilöstövaikutuksia. Kaikkiaan toimenpiteiden piirissä olevista henkilöistä 5 on irtisanoutunut, 12 on irtisanottu ja 12 irtisanomisuhan alla ollutta henkilöä on uudelleen sijoitettu avoinna olevaan vakituiseen tai määräaikaiseen tehtävään.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Tämän lisäksi kahden henkilön palvelussuhteen ehtoihin on tehty muutoksia. Alkuvuoden aikana konsernipalveluiden toimialalla on päättynyt yhteensä 29 vakituista palvelussuhdetta, eli noin 2 % toimialan vakituisista tehtävistä. Tämän lisäksi vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön poistumaa hyödynnetään.

Merkittävimpiä toiminnallisia uudistuksia ovat sairaala Novan teknisen huollon ulkoistaminen 1.9.2025 alkaen ISS Palvelut Oy:lle sekä henkilöstöravintola Poukaman ja kahvila Solinan lakkauttaminen ja tilojen vuokraaminen Sodexo Oy:lle 1.7.2025 alkaen. Talousarviopäätöksen mukaisesti varahenkilöstöä on vahvistettu erilliskorvauksien vähentämiseksi. Alkuvuoden aikana erilliskorvaukset ja lisätyökustannukset ovat olleet 5,3 M€ ja ne ovat alentuneet edellisestä vuodesta 2,4 M€.

Muita merkittäviä alkuvuoden valmisteluasioita ovat olleet mm. järjestöavustuksien myöntäminen, hallintosäännön muutokset toimielinrakenteen osalta, strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus, aluevaalien järjestämiseen liittyvät valmistelut, asiakastietojärjestelmän uudelleen hankinta ja OmaHyvaks mobiilisovelluksen käyttöönotto.

Pelastustoimen toimialajohtajan katsaus

Ensimmäisen puolivuotiskauden aikana pelastustoimen toimialan, Keski-Suomen pelastuslaitoksen, toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä poikkeamia. Pelastustoiminnan tehtävämäärät olivat hieman pienemmät verrattuna vuoden 2024 tilastoihin. Onnettomuuksien ehkäisytyössä pelastustoimen valvontatehtävät etenivät suunnitelmallisesti käytettävissä olevien henkilöresurssien mukaisesti. Turvallisuusviestinnän toteuttaminen etenee suunnitelmallisesti. Varautumisen ja väestönsuojelun palvelut etenevät suunnitelmallisesti.

Pelastuslaitoksen toiminta aloitettiin uudistetulla organisaatiolla 1.1.2025 alkaen. Muutoksessa hallintoa ja päällystötehtäviä tiivistettiin 8 paloasemaryhmästä 5 toiminta-alueeseen, joissa tuotetaan pelastuslaitoksen lakisääteiset palvelut päätoimisen ja sopimushenkilöstön toimesta. Organisaatiomuutos toteutui suunnitelmallisesti ja palvelutuotanto sekä toiminta-alueiden hallinto toimivat tarkoituksenmukaisesti.

Henkilöstösuunnittelu onnistui ensimmäisen puolivuotiskauden aikana. Palvelutuotannossa ei ole ollut merkittäviä poikkeamia henkilöstöresurssien vajauksen vuoksi. Ylityöt ja sairauspoissaolot eivät ole lisääntyneet verrattuna vuoteen 2023.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Pelastustoimen toimialan talous toteutui ensimmäisen puolivuotiskauden aikana suunnitelmallisesti talousarvion mukaisesti, toimintakate ulkoisten toimintakulujen osalta oli +0,1 M€ ja sisäisten erien kanssa +0,49 M€. Talouden seurannassa tulee huomioida toisen puolivuotiskauden aikana tulevat työehto-sopimusten mukaiset vuoden 2025 yleiskorotukset.

Vuoden 2025 talouden sopeuttamis- ja tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet etenevät suunnitelmallisesti.

Sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtajan katsaus

Talouden toimintakate on toteutunut talousarvioon nähden tammi-kesäkuussa 38,4 M€ heikompana. Verrattuna vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan nähden kasvua on noin 3%, joten sosiaali- ja terveystalouksissa on edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota kustannusten kasvun hillintään vuoden 2025 aikana. Puolen vuoden tulos ennustaa koko vuoden osalta toimintakatteen toteutumista 34,1 M€ heikompana kuin talousarvio vuodelle 2025.

Vuoden 2025 talousarviossa oli suunniteltuja sopeuttamistoimenpiteitä 42,56€ ja tällä hetkellä niistä arvioidaan saavutettavan 34,2M€ vaikutukset. Lisäksi on laadittu korvaavia toimenpiteitä sekä uusia sopeuttamistoimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi 16,6 M€ edestä. Merkittäville lisä säästötoimenpiteille on edelleen tarve ja niihin liittyvä valmistelu on käynnistetty, valmistelua on käsitelty yhteistoiminnassa ja osa toimenpiteistä on valmisteltu päätöksentekoon.

Vuoden ensimmäinen puoli vuotta on ollut uuden organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän toimeenpanoa. Lisäksi yhteistoiminnassa on vielä tarkasteltu organisaatorakenteen loppuun saattaminen ja muutokset suhteessa isompaan muutokseen. Vuoden alusta sosiaali- ja terveystalouden toimialan toiminta käynnistyi kolmen vastuualueen mallilla, joita ovat Terveystaloudet, Lasten, nuorten ja perheiden sote palvelut sekä aikuisten sosiaalipalvelut ja Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut.

Alkuvuodesta toteutettiin Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystalouden sekä aikuisten sosiaalipalveluiden sekä Terveystalouden vastuualueen vastuualuejohtajien rekrytoinnit. Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystalouden ja aikuisten sosiaalipalveluiden vastuualuejohtaja aloitti virassa 1.3 alkaen ja terveystalouden vastuualuejohtaja aloitti osa-aikaisesti 1.5 alkaen. Sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtaja johti otona terveystalouden vastuualueutta ennen vastuualuejohtajan valintaa sekä osa-aikaisesti kunnes varsinainen viranhaltija aloittaa tehtävässään

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

kokoaikaisesti 1.9 alkaen. Lisäksi käynnistettiin johtajajililääkärin rekrytointi ja valintapäätös tehtiin.

Sosiaali- ja terveystalveluiden 24/7 tilannekuvakeskuksen toiminnan käynnistämisen valmistelu eteni suunnitellusti ja toiminnan ensimmäinen vaihe käynnistyi 5.5.2025 alkaen.

Jämsän Terveys Oy:n sopimuskauden päättymiseen liittyvän valmistelun projektiryhmien työskentely jatkui ja valmistelutyö toiminnan siirtämiseksi hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi eteni suunnitellusti ja suunnitelmat etenivät potilastyön tasolle mm. läheteiden osalta.

Helmikuussa tehtiin päätös irtisanoa Kinnulan alueen sosiaali- ja terveystalveluiden ostopalvelusopimus päättymään vuoden 2025 loppuun. Toiminta siirtyy hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi. Tähän liittyvä valmistelutyö on käynnistynyt.

Johtajajililääkäri ja sosiaali- ja terveystalveluiden toimialajohtaja ovat mukana YTA:n sairaalatyönjakoselvityksen valmisteluryhmässä, joka muodostaa tietoon perustuvaa kuvaa mm. silmätautiin ja tekonivelkirurgian toimintamallista ja tuotantotavoista yhteistyöalueella. Työskentely jatkuu vuoden 2025 ajan. Työryhmän ensimmäisen vaiheen raportti valmistui kesäkuussa ja se esitellään YTA-johtoryhmälle elokuussa.

Toimialan kaksi talouden ja toiminnan ohjausryhmää käynnisti toimintansa palvelualueiden tueksi alkuvuodesta. Palvelualueet joissa ohjausryhmät toimivat ovat Vammaispaalvelut ja Lastensuojelu. Ohjausryhmien tavoite on tukea toimivaa johtoa sopeuttamaan toiminta talousarvioon, sekä toiminnan uudistamisen että talousarvion mukaisten säästötoimenpiteiden toteuttamisen kautta. Ohjausryhmät raportoivat toiminnan edistymistä kesäkuussa ja toimikausi jatkuu vuoden loppuun.

Henkilöstön lomien suunnitteluun ja lomien pitämiseen on tehty ohjeet ja velvoite pitää vuosilomia ennen vuoden vaihdetta pois siten että vain tietty lukumäärä lomapäiviä jää tulevalle kevätkaudelle 2026. Näin tuetaan henkilöstön jaksamista, mahdollistetaan ansaittujen lomien pitäminen sekä vähennetään lomapalkkavelkaa. Lisäksi henkilöstölle on annettu ohje henkilöstöpoistumien täyden arvioimisesta ja yli 6 kk poissaoloihin liittyvät rekrytoinnit toteutuvat täyttölupamenettelyn kautta. Kesäajan toiminnan suunnittelu käynnistettiin ja siihen liittyvä vuosilomien suunnittelu, supistetun toiminnan aika ja toimintamallit sekä rekrytointien toteutuminen talousarvion puitteissa arvioidaan suunnittelussa tarkoin.

Aluehallituksen priorisoimien tavoitteiden toteutuminen

Aluehallitus on priorisoinut talousarviokirjassa kahdeksan tavoitetta.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

- *Hoitoon pääsyn vauhdittamiseksi ja oikea-aikaisen palvelun kohdentamiseksi hoidon- ja palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen kaikilla vastuualueilla*
- *Etäpalveluiden vahvistaminen osana lähipalveluiden kokonaisuutta*
- *Lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluiden vahvistaminen*
- *Riittävän julkisen palvelutuotannon varmistaminen esim. lastensuojelun laitoshoidossa*
- *Perhekeskustoiminnan laajentaminen kunta- ja järjestöyhteistyössä*
- *Henkilöstön työhyvinvointi, hyvä johtaminen ja määrätietoinen tavoitteellisuus näiden kehittämisessä, lisäksi rekrytointiprosessin vahvistaminen (osa henkilöstöohjelmaa)*
- *Asiakaspalauttejärjestelmien kehittäminen ja palautteiden hyödyntäminen*
- *Tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, uudistuminen ja kumppanuudet*

Tavoitteiden toteutumista seurataan neljännesvuosittain sanallisesti, edistymisraportti on esityslistan liitteenä. Asetettujen tavoitteiden osalta edetään kokonaisuutta tarkastellen hyvin, vaikka vaikea taloustilanne haastaakin toimintaa.

Hoitoonpääsyn parantamiseksi on tehty kokeilua hoidontarpeenarvioinnin pilottiyksikön kautta ja se on parantanut puhelujen käsittelyaikoja ja jonot ovat lyhentyneet. Etäpalveluita on vahvistettu digitaalisen alustan avulla. Lisäksi esimerkiksi suunterveydenhuollossa on vahvistettu videovastaanottoja. Lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluja on vahvistettu edelleen monin tavoin ja uusi pienten lasten yksikkö Pikkumetsä on käyttöön otettu osana julkisen palvelutuotannon vahvistamista. Perhekeskustoimintaa on laajennettu erityisesti vahvistamalla digitaalisia palveluja.

Asiakaspalautteen kerääminen käynnistyi tammikuussa 2025. Keski-Suomen hyvinvointialueelle saapui 1.1.-30.6.2025 yhteensä 33 830 asiakaspalautetta kaikkien palautekanavien kautta. Saaduista palautteista 29 114 tuli terveydenhuollon palveluista.

NPS (suositteluindeksi) oli 66, eli lähes erinomainen, n=33834. Lisäksi suurin osa vastanneista oli sitä mieltä, että saatu hoito/palvelu oli oikea-aikaista, kokonaisvaltaista, turvallista ja hyödyllistä, ja tieto saadusta hoidosta/palvelusta oli ymmärrettävää

TKKI-toiminnan kehittämisen osalta kehittäminen on jatkunut tutkimustoiminnan tutummaksi tekemisellä ja yhteistyöverkoston kanssa tehtävän työn tiivistämisellä.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen

Koko organisaation talouden ja toiminnan yhteensovittaminen edellyttää sekä lyhyen, että pitkän aikavälin toimenpiteitä. Etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla nykyistä palveluverkkoa, -tasoa, sekä palveluvalikoimaa tulisi tarkastella, ja sopeuttaa toimintaa rahoituksen tasoa vastaavaksi.

Konsernipalveluissa talous on alittamassa talousarvion. Toiminnalliseksi riskiksi muodostuvat resurssien niukkenemisesta aiheutuvat haasteet tuottaa tukea ja asiantuntijapalvelua sote- ja pelastustoimialoille. Esimerkiksi asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä poikkeamailmoituksia jätettiin 22 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajanjaksoa enemmän.

Pelastustoimen osalta talous ja toiminta ovat toteutuneet ensimmäisen vuosineljänneksen osalta talousarvion mukaisena. Toiminnallisena haasteena tunnistetaan kaluston sekä paloasemaverkon ikääntymisestä syntyvät ongelmat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä pelastustoimen palveluja valvova Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto päätti loppukevään aikana lukuisia käynnistämiään valvonta-asioita. AVI arvioi tehdyt toimenpiteet pääosin riittäviksi. Lisäksi AVI ilmoitti 9.7.2025 poistavansa kaksi antamaansa päätöstä, toisen 8.11.2024 annetun aikuissosiaalityön päätöksenteon menettelytapojen valvonta-asiaan, sekä 20.2.2025 annetun aikuissosiaalityön päätöksenteon menettelytapojen valvonta-asiaan liittyvän päätöksen. Päätöksessä esitetyt määräykset, kehotukset tai huomautukset eivät etene, eikä hyvinvointialueen selitysvelvollisuus asiaan liittyen ole enää voimassa. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean antaman määräyksen edellyttämä hyvinvointialueen laiteturvallisuuteen liittyvä korjaavien toimenpiteiden suunnitelma sai Fimean hyväksynnän.

Merkittäviä sääntöjen, päätösten tai ohjeiden noudattamattomuudesta aiheutuneita poikkeamia ei ensimmäisellä vuosipuoliskolla havaittu. Kuntapohjaisesta järjestelmästä periytyneiden toimintakulttuurien yhtenäistämistä, asiakaslähtöisten palvelupolkujen kehittämistä, sekä koko organisaation muutokseen sitouttamista tulee edelleen jatkaa. Erilaiset toimintakulttuurit ja käytännöt vaikeuttavat kokonaisuuden hallintaa aiheuttaen kustannusriskin, ja voivat mahdollisesti näkyä asukkaiden eriarvoisena kohteluna.

Sopimustoiminnassa ei havaittu merkittäviä poikkeamia. Markkinaoikeus ratkaisi 29.4.2025 hyvinvointialueen turva- ja vartiointipalvelujen hankintaa koskevan valituksen, joka hylättiin kaikilta osin. Vartiointipalveluita koskeva uusi sopimus on täytäntöönpanovaiheessa. Hyvinvointialueen vuokrasopimuskanta käsittää noin 450 vuokrasopimusta, joista 2/3 on

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

päättymässä vuoden lopussa. Kokonaisuus on merkittävä sekä sopimushallinnan, kustannusten, että palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden näkökulmista.

Erillisenä liitteenä esitetään

- 1-6 2025 -puolivuositarkastus
- toimialakohtaiset sopeuttamistoimenpiteiden seurantaraportit
- raportti hankintasuunnitelman toteutumisesta
- tarkastus hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta.

Aluevaltuuston hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden mukaan aluehallitukselle raportoidaan vuosittain yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta. Liitteenä olevaan raporttiin on koottu yhtiöiden keskeiset toiminnan ja talouden tiedot yhtiöiden raporttoiman mukaisesti.

Asian aikaisempi käsittely

Keski-Suomen hyvinvointialueen 1-6/2025 puolivuositarkastus on käsitelty aluehallituksessa 26.8.2025 § 238 ja aluevaltuustossa 9.9.2025 § 64.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnalle annetaan lisäksi kokouksessa tilannekatsaus käynnissä olevien talouden ohjausryhmien toiminnasta (lastensuojelu ja vammaispalvelut).

Toimivalta

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö § 18

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystaloudet Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite	Kesäkuu 1-6 2025 puolivuositarkastus
13	
Liite	Sosiaali- ja terveystaloudet talouden
14	sopeuttamistoimenpiteiden seurantaraportti Q2 2025
Liite	Pelastustoimen talouden sopeuttamistoimenpiteiden seuranta Q2
15	2025
Liite	Konsernitaloudet talouden sopeuttamistoimenpiteiden
16	seuranta Q2 2025

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

- Liite 17 Hankintasuunnitelma 2025, puolivuosisikatsaus 1-6/2025, 8.7.2025
- Liite 18 Katsaus hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden toimintaan ja talouteen

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

22

Avoterveydenhuollon tilannekatsaus; omalääkärimalli, ammatinharjoittajamalli ja yli 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilu

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
1415/00.01.02.01/2025

Valmistelijat

Terveydenhuollon johtaja Titta Frantsila p. 040 139 6261
Avosairaanhoidon palvelujohtaja Anne Pihl p. 050 591 9008

Selostus asiasta

Lautakunnalle esitellään kokouksessa tilannekatsaukset seuraavista asioista:

1. Keski-Suomen avosairaanhoidon hoidon jatkuvuutta turvaavista toimintamalleista asemilla ja kehittämisen vaiheesta syksyllä 2025.
2. Keski-Suomen ammatinharjoittajamallin pilotointi on alkanut loppukesän aikana Toivakassa sekä Kyllön terveysasemalla. Ammatinharjoittajalääkäri toimii yrittäjänä ja vastaa sovitun väestömäärän perusterveydenhuollon lääkärivastaanotoista. Vuoden kestävä pilotin tarkoituksena on selvittää parantuuko perustason lääkäripalveluiden saatavuus, hoidon jatkuvuus ja kustannustehokkuus ja sitä, millä tavoin yhteistyö sote-asemilla muiden ammattilaisten kanssa sujuu.
3. Yli 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilu on alkanut myös Keski-Suomessa 1.9.2025. Kokeilussa yli 65 -vuotta täyttäneellä on mahdollisuus päästä yksityiselle yleislääkärille julkisen hinnalla.

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveyst Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveydenlautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

23

Jämsäläisten terveyskeskus-, päivystys ja erikoissairaanhoidon palvelut 1.9.2025 alkaen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025
1414/01.00.00/2025

Valmistelija

Erityisavustaja Tiina Koponen (050-311 8075)
Terveystenhuollon vastuualuejohtaja Titta Frantsila (040-139 6261)
Sosiaali- ja terveysten palvelujen toimialajohtaja Kati Kallimo (050-442 2302)

Selostus asiasta

Palvelusopimuksen ja liikkeenluovutuksen tausta

Jämsän Terveys Oy tuotti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Palvelusopimuksen sopimuskausi oli 1.9.2015 - 31.8.2025 ja se siirtyi Jämsän kaupungilta Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien. Sopimukseen sisältyi yksi viiden (5) vuoden mittainen optiokausi. Aluehallitus päätti 6.6.2023 kokouksessaan § 194, ettei optiokautta käytetä.

Vuoden 2024 aikana on toteutettu vaiheittainen liikkeenluovutus Jämsän Terveys Oy:ltä aluehallituksen päätöksen 29.8.2023 § 256 mukaisesti. Vaiheittainen liikkeenluovutus eteni seuraavasti: 1.1.2024 suunterveydenhuolto ja dialyysi-yksikkö, 1.4.2024 vanhuspalvelut, 1.8.2024 kuntoutus, perhekeskuksen palvelut ja mielenterveys- ja päihdepalvelut. Vaiheittaisen liikkeenluovutuksen jälkeen Jämsän Terveysten palvelusopimukseen jäljelle jäivät perusterveydenhuollon ja paikallisen erikoissairaanhoidon palveluita. Palvelusopimuksen mukainen tuotanto päättyi 31.8.2025. Palvelusopimuksen arvo on noin 25 M euroa vuodessa. Jämsän Terveys Oy tuotti palvelun alihankintana Jokilaakson Terveys Oy:ltä. Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa sovittiin liikkeenluovutuksesta syksyllä 2024 (aluehallituksen päätös 29.10.2024 § 266).

Jämsäläisten terveysten palvelut 1.9.2025 jälkeen

1.9.2025 alkaen jämsäläisten terveyskeskus-, päivystys- ja erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan kokonaan Keski-Suomen hyvinvointialueen omana tuotantona. Liikkeenluovutuksessa 1.9.2025 siirtyi hyvinvointialueelle 169 työntekijää.

Perusterveydenhuollon palvelut jatkuvat lääkäri- ja hoitajavastaanottojen, diabeteskeskuksen ja hoitotarvikepalveluiden osalta Jämsän sote-keskuksessa, hoitajavastaanottona Kuorevedellä ja Jämsänkosken toimipisteessä.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

Kiirevastaanotto palvelee joka päivä kello 8-20 Jämsän sote-keskuksessa, missä on myös kuvantamisen palvelut. Ympäri vuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys on sairaala-Novassa. Jämsässä jatkuu perusterveydenhuollon vuodeosastotoiminta, siirtymävaiheessa 49:n vuodesijan määrällä.

Erikoissairaanhoidon leikkaustoiminta ja kirurginen osasto päättyivät ja asiakkaat hoidetaan jatkossa sairaala-Novassa. Jämsän sote-keskuksessa erikoislääkärivastaanottoa on seuraavilla erikoisaloilla: kardiologia, neurologia, lastentaudit, reumataudit, endokrinologia, gastrokirurgia, yleissisätaudit, yleiskirurgia, myös dialyysiyksikkö jatkaa toimintaansa.

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystoimen Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

17.09.2025

24

Ilmoitusasiat

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnalle annetaan tiedoksi seuraavat asiat:

- Tiedote: Keski-Suomen hyvinvointialue nostaa asiakas- ja potilasturvallisuusteemaa esiin 15.9.2025 alkavan viikon ajan

Esittelijä Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveyst Kallimo Kati

Päätösehdotus Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 19 Tiedote: Keski-Suomen hyvinvointialue nostaa asiakas- ja potilasturvallisuusteemaa esiin 15.9.2025 alkavan viikon ajan